

Szavalok én neked verset, a rohadt életbe! Szavalok verset, most írok egyet, fizetek veled, még mit nem, majd jól kiröhögnek, ki csinál ilyet már, kialvatlan csicskák talán! Idefigyelj, itt két út van, a fiatal reménység meg a halott. És

40 Fehér Enikő

ZÉ

elegem van már ebből, hogy csinálhatok akármit, botrány már nem lehetek, jó író, hát az talán, mondjuk gazdaságilag, jók lehetnek a példányszámaim, televerhetem a

könyveimet a gondolataimmal, talán elolvassák a szövegem a Nők Lapjában, de még ebben sem lehetek biztos. Aztán ha meghaltam, figyeld meg, ha meghaltam én leszek az elpazarolt, kivételes, az újító, az elnyomott tehetség, és széjjel rághatom a koporsóm belülről, már mindegy, mert halott vagyok, érted? Még jó, hogy te túlélsz engem, és láthatod, hogy igazam volt. Itt egy lehetőség van befutni, ha sokat írsz és aztán meghalsz, hiszen akkor már egy elmesélhető történet leszel, itt kezdődsz, és itt végezed, senkinek nem kell már azon merengenie, mit fogsz ezután csinálni, bedobozolhatnak, stílusodat ettől és ettől merítetted, és ezekkel barátkoztál. Jobb esetben felelnék belőled az iskolában, és megutálnak, bár őszintén már abban sem vagyok biztos, hogy fogják-e hallani annak a nevét, aki szerencsétlen módon ötven után született. Vagy húsz után, de tényleg, nincs mozgás száz éve, mindenütt megállt az idő, vagy annyira gyorsan megy, hogy nem tudunk vele mit csinálni. Te is, hol csavarogtál megint, lányom, mondtam, hogy nyolcra idevárlak, mondanom kellett volna, hogy budapesti idő szerint?

Nem voltam a lánya. Egyszer összeesett a buszmegállóban, én segítettem fel, azt mondta, jól van, csak be kell ülnie egy italra, menjek veled, hálaból meghív. Nem tűnt olyannak, aki két sör után az ember combját fogdosná. Mondtam, hasonlít Bukowskira, ez tetszett neki, pedig nem voltam őszinte, láttam, hogy akarja, valaki vegye már észre ezt a pózt. Mert póz volt rajta minden, a bőrdzseki, a szemüveg, ahogyan a cigit szívta. Tudta, hogy póz, de átszorongta azokat az éveket, amikor elhihetette volna, hogy van személyisége, és így maradt. Ezzel kárpótolta magát, meg azzal, hogy alaposan megfigyelt másokat. Megírta őket, és az emberek örültek, hogy magukat látják az írásaikban, emiatt egészen népszerű volt, már amennyire népszerű lehet bárki itt. Tudta a siker receptjét, de túl lusta volt, hogy aszerint éljen, egyszerűbbnek tűnt mindenkit szidni. És látta, hogy ez jó. Idővel szükségem lett rá, kellett valaki, aki nyomorultabban érzi magát, mint én akkoriban, akin látom, hogy nincs remény, de valamiért mégis képes szeretni. Apám volt, mondjuk, vagy barátom, de semmiképpen nem a mesterem. Megfogadtam, hogy nem tanulok tőle semmit, nem veszem át a pózait, és egy pillanatig sem

hiszek neki. Olyan lesz számomra, mint egy létra, ahonnan majd lenézek másokra. Nem sejtette, hogy így gondolom, vagy ha igen, hát hagyta, kapaszkodjam, ahogy ő kapaszkodott, még mindig jobb, mint álmos irodalmi esteknek nevezett bebaszásokon csevegni azzal, akinek talán van annyi hatalom a kezében, hogy joga lehessen téged a következő nagy 41 dobásnak nevezni. Dühösek voltunk mindketten, ez kötött össze minket, a düh aziránt, hogy ezt a dühöt kamaszos dacnak vagy öregedéstől való félelemnek nevezték. Mikor megtaláltam a kocsmá hátuljában, már részeg volt, ahogy körülötte mindenki, ilyenkor azt érezte, hat a világra, és tényleg fontosak azok a mondatok.

Mondj már olyan valakit, aki nem attól lett botrányos, hogy a szexről írt! Egy jó megerősző jelölés, vagy valami egyéb perverz ínycsiklandó, kisgyerekek, ilyesmi és sikerlistán leszel, és ha ezek mellett még a nyelvet is jól használod, na nem úgy, hanem a szöveg szintjén, akkor még irodalmi csúcs is válhat belőled! Ne rázd a fejed, csak gondold végig szépen, miket is olvastál mostanában, Nabokov, Kundera, Bukowski, Houellebecq? Na ugye, utóbbinak még a nevét sem tudod kimondani, én is csak reménykedem, hogy jól mondom, mégis lapozol tovább, persze itt az Elemi részecskékre gondolsz, nyilván, mert azzal futott be, szóval lapozol, hogy apám, micsoda irodalmi nagyság! Az, nem tagadom, minnek, mert el kell ismerni, irodalmi nagyság, meg faszpina. Így, együtt a mesterkombó, ezt a szót amúgy a fiamtól hallottam, mármint a mesterkombót, most átveszem. Ha jó akarsz lenni, írj jó szövegeket. Ha botrányosan jó akarsz lenni, azért ne felejtkezz meg az erotikáról.

Utálom, mikor ilyen. Mert igaza van, mindig azt mondja, az egész irodalom egy nagy kereplőkiállítás, ugyanazt pörgetik, csak az a kérdés, kié hangosabb, tulajdonképpen minden oldalon ugyanúgy egyetértünk, ugyanoda jutunk, a lényeg, hogy amikor én mondom ki, valahogy jobban hangzik. Gyűlöletes, ha a nálad hangosabbnak is igaza van. Néha azon kapom magam, hogy átvettem a mozdulatait, még rosszabb, ha a szavait, egy-egy hangsúlyát. A részemmé vált, ha írok, ő szól majd ki belőlem, és még azt sem mondhatom, hogy az apám. Rohadjon ki a szíve, duzzogok látványosan, de nem az lesz az eredménye, amit vártam, mellém ül egy fekete garbós srác, szia, te is ismered a Zét, ugye milyen jó arc. Más sem hiányzott, hogy valakivel róla beszéljek, hogy együtt magasztaljuk fel, mert ismeretlenül mindenki végtelenül szimpatikus. Még ez a garbós is, ő, a fekete garbós is mekkora póz, de neki még nem gáz, nem vált egyé a bőrével, nem lett az imidzse, az ismertetőjele, az attribútuma. Már csak az hiányzik, hogy elkezdjen mondjuk kalapot hordani. Azért hagyom, hogy meghívjon egy fröccsre. Hátradőlök, és élvezem a közhelykarnevált.

Tudod, az írók sokkal érzékenyebbek mások gondjaira. Megérzik, mi történik veled, engem kifejezetten érdekel, megjegyzem a neveket is, meg minden, ha kilépünk erről a helyről, és találkozunk egy év múlva ilyenkor, meg fogom kérdezni, hogy volt-e Hájacskának, a macskádnak újabb
42 műtétje azóta. Ilyen vagyok, hiperérzékeny, vállalom. Persze ez nem jelenti azt, hogy ne lennének az írók a legnagyobb faszok is egyúttal. Ne aggódj, tudom, miről beszélek, csak azért mondom, hogy megkíméljelek attól, ami most jön. Tudom, a te fejedben még mindig az van, hogy a holt író a jó író, de mi élünk, méghozzá nagyon. És szarul, többnyire. De ezt már mondtam, ha díjmágnés vagy, kisszívem, akkor csak úgy szívod majd magadba az elismerést, hát figyelj, én úgy voltam vele, hogy inkább csak kapcsolódom azokhoz, akiket bírok, érted. Belterj, belterj, belterj! Hogy gyűlölöm én ezt az urambátyámságot, azt, hogy haver vagy, és én is a te haverod, így lesz köteted, így publikálsz, ha szupereróm lenne, és bármit megtehetnék, én nem rohannék kiskutyákat menteni, vagy árvákat, vagy mittudomén, hanem bevarrnám ezeknek a haveroknak a száját, hogy kussoljanak már el. Kérsz valamit, én kimegyek cigizni.

Tudtam mi következik ezután. Iszik, beszél, felváltva, magával versenyez, aztán beesik a célba. Haza kell cipelni, hosszú ideig kérelek, maradjak veled, aludjunk együtt, semmi szex, csak fogjuk egymás kezét, valaki legyen, én meg majd elmondom, nem leszek a valaki, meg jó éjszakát és igen, másnap is találkozhatunk. Ő megígéri, hogy holnap tényleg megnézi az írásaimat, mond rájuk valamit, bár mindegy, hogy ő mit mond, hiszen csak egy szerencsétlen, én pedig egy korszakos zseni vagyok, a generációm hangja. Tényleg ez történik, dülöngélve botladozunk a lakásáig, segíték betalálni kulccsal a zárba. Segítek, hogy azt érezze, ő támogatott engem, lefekszem a nappaliban a kanapéjára. Legalább ma nem egy padon fogok aludni. Fölöttem a sötétség egyre nagyobb, nem sírok, nincs miért, csak reménykedem, hogy egyszer majd meg tudom magyarázni, miért csinálom ezt már megint. Nehezen alszom el, veszettül köhög, de nem akarom megkérdezni, jól van-e. Másnap mikor veszem a fekete kabátom, átesem egy papírkupacon. Érdekes, ez eddig nem volt itt. Biztos újra dolgozni kezdett valamin. Bár amióta ismerem, nem írt le egy rohadt szót sem.

Idefigyelj, szívi, elmondom, min dolgozom. Ha már így szóbajött. De ez nagyon titkos, ne add tovább senkinek, sok irigyem van, azonnal lecsapnának az ötletre. Szóval az van, egy novellafüzéért tervezek, még mielőtt vén fasz hatvan leszek, azelőtt megírom mindenképp, azt hiszed, tudom, hogy messze van még az, de egyre közelebb. Na, ebben a novellafüzérben lenne egy Fekete Izsák nevű figura, aki nem én vagyok, hanem egy olyan fura szerzet, aki mindent, érted, mindent megcsinál. Beleszeret egy apácába meg egy kurvába, de egyszerre, mert nem tudja eldönteni, hogy ő most két nő, vagy

ugyanaz, érted! Azt fogod mondani, bárcsak te lennél, aki ennyi mindent meg mer csinálni. Na, hogy tetszik? Nem, bazmeg, ne gyere nekem te is ezzel az Esti Kornél dumával, nem ő az egyetlen figura a novellákban, nem tehetek róla, hogy nem olvas manapság senki, a rohadt életbe, ez a baja a kritikának is, nem a szöveget nézik, hanem hogy tisztára olyan, mint 43 Orwell, Krúdy, kibaszottul tovább viszi József Attila örökségét, elegendem van ebből, mi a faszért írok, komolyan, ha ilyen segghülye mindenki! Na figyelj, én most megyek, el kell szívjak egy cigit, kérsz valamit?

Egy hete nem jött a kocsmába. Eleinte örültem neki, fellélegezhettem, nem kellett magyarázkodnom, hogy nem, nem vagyok a nője. Meg nem a mentorom, csak barátok vagyunk és kész. Mintha hosszú idő óta először egyedül lettem volna valahol, fantasztikus érzés volt, nem igazán használtam ki, csak ültem és ittam. Aztán eluntam magam, gondoltam, megkeresem ezt a szerencsétlent. Nyitva az ajtaja, me-rész, gondolom, újabban bízik az emberekben, nem igazán vall rá. Hatalmas por mindenütt és orrfacsaró bűz, de ő sehol, minden szobában megnézem, de csak a papírkupacot találok. Nem is sima papírkupac, papírcsíkok, teleírva, mindegyiken egy-egy mondat. Találomra kihúzok egyet. „Tudom, hogy Fekete Izsák kedden született.” Hát ez elég gyenge, kiesett a gyakorlatból. Beletúrok a cetlihalomba, találok a sok közhelyes mellett egy pár fantasztikusan gyönyörű mondatot, ráz tőlük a hideg. Aztán valami puhához érek, olyan, mint egy orr, ugye nem, ugye nem. Amikor a kupac alatt meglátom az arcát, ki-rohanok a lakásból, becsapom az ajtót, nem állok meg, csak mikor már nem érzem a szagot. Otthon veszem észre a cetlit a zsebemben. A te-metésen nem sírok, félek, hogy előugrik valahonnan, és kiröhög, mi-lyen kis picsogós lettem mostanában. Egy hónap múlva megjelenik egy novellám, később pedig egy kötet, egész jó kritikákat kapok rá.